

Innehåll

4. Kravspecifikation: krav på tjänster	2
4.1 Inledning	2
4.2 Proaktiva tjänster	2
4.2.1 Hälsöfrämjande tjänster	2
4.2.1.1 Hälsoprofil inklusive konditionstest (individ och grupp)	2
4.2.1.2 Hälsöfrämjande rådgivning/coachning (individ)	3
4.2.1.3 Hälsöfrämjande rådgivning (organisation)	3
4.2.2 Förebyggande tjänster	4
4.2.2.1 Förebyggande besök (individ)	4
4.2.2.2 Förebyggande samtalsstöd (individ)	4
4.2.2.3 Chefsstöd (individ och grupp)	5
4.2.2.4 Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)	5
4.2.2.5 Ergonomisk genomgång av arbetsplats (individ)	6
4.2.2.6 Ergonomisk genomgång av arbetsplatser (grupp)	6
4.2.2.7 Ergonomisk genomgång (organisation)	7
4.2.2.8 Hälsoundersökning	7
4.2.2.9 Valfri hälsoundersökning	8
4.2.2.10 Övriga hälsoundersökningar, läkarintyg och tjänstbarhetsintyg	8
4.2.2.11 Medicinska kontroller i arbetslivet	9
4.2.2.12 Vaccination vid smittexponering i tjänsten	10
4.3 Reaktiva tjänster	11
4.3.1 Konflikthantering (individ och grupp)	11
4.3.2 Krisstöd (individ och grupp)	11
4.3.3 Stresshantering (individ)	12
4.3.4 Kränkande särbehandling (individ och grupp)	12
4.3.5 Rehabiliterande besök (individ)	13
4.3.6 Rehabiliterande samtalsstöd (individ)	13
4.3.7 Arbetsanpassning och rehabilitering (individ och organisation)	14
4.3.8 Teambaserad utredning av arbetsförmåga (individ och organisation)	14
4.3.9 Utredning och stöd vid risk och skadligt bruk (individ och organisation)	15
4.3.10 Förstadagsintyg – medicinsk utredning och utfärdande	16
4.4 Utbildningar och seminarier	16
4.4.1 Utbildningar och seminarier inom fysisk arbetsmiljö	16
4.4.2 Utbildningar och seminarier inom organisatorisk och social arbetsmiljö	17
4.4.3 Utbildningar och seminarier inom hälsa och livsstil	17
4.4.4 Utbildningar och seminarier inom arbetslivsinriktad rehabilitering och anpassning	18
4.5 Övriga tjänster	18
4.5.1 Akut krisstöd, 24-timmars krisstöd	18
4.5.2 Besök - övriga kompetenser (individ)	19

4. Kravspecifikation: krav på tjänster

4.1 Inledning

Anbudsgivaren ska tillhandahålla samtliga nedan efterfrågade tjänster som beskrivs i detta kapitel.

Anbudsgivaren ska uppfylla kraven för samtliga tjänster samt övrigt ställda krav för varje offererad ort.

Inledning av tjänsterna är:

- Proaktiva tjänster som syftar till:
 - att främja god fysisk- och organisatorisk- och socialarbetsmiljö,
 - att förebygga ohälsa i arbetslivet.
- Reaktiva tjänster som syftar till:
 - att stödja chefen/individen med efterhjälpande insatser;
 - att stödja chefen/individen med rehabiliterande insatser så att individen kommer åter till arbete genom anpassning och rehabilitering.

Tjänsterna riktas till följande målgrupper:

- Individ: Tjänster som är riktade till en individ inom organisationen. Individen kan finnas på olika nivåer i organisationen och kan vara såväl medarbetare som chef.
- Grupp: Tjänster som är riktade till en definierad grupp av individer. Gruppen kan bestå av såväl medarbetare som chefer och kan finnas på olika nivåer i organisationen.
- Organisation: Tjänster som kan användas strategiskt på organisationsnivå.

Remittering:

Remissshantering ska ske där det är befogat, i dessa fall gör anbudsgivaren en beställning av en tjänst eller begäran om övertagande av vårdansvar för en patient. Remissen ska redogöra för symtom och sjukdomshistoria och ska vara av sådan kvalitet att mottagande vårdgivare kan bedöma det medicinska behovet. Anbudsgivaren ska följa remisshanteringskrav enligt regelverket i Hälso- och sjukvårdslagen, patientlagen, patientsäkerhetslagen och Socialstyrelsens förordningar (SOSFS 2004:11 och SOSFS 2011:09).

4.2 Proaktiva tjänster

4.2.1 Hälsopromovande tjänster

4.2.1.1 Hälsoprofil inklusive konditionstest (individ och grupp)

Syfte: Att skapa en medvetenhet hos individen om sambandet mellan livsstil, hälsoupplevelser och hälsodata samt ge insikt om den egna möjligheten att påverka hälsan och arbetsförmågan. Att skapa en bas för strategiskt hälso- och friskvårdsarbete för organisationen.

Målgrupp: Individ och grupp

Kundnytta: Främja god hälsa

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Frågeformulär om kost, alkohol, droger, tobak, fysisk aktivitet, återhämtning, stress, sömn och upplevelse av egen hälsa;
- Blodtryck, längd, vikt, midjemått och konditionstest;
- Personligt främjande samtal med återkoppling av resultat på individnivå och dialog om individuell handlingsplan;
- Återkoppling av resultat på gruppnivå med möjlighet att visa resultat på nivåer som avdelning, yrke, kön och ålder. Rapporten ska kunna vara ett underlag för arbetsgivarens strategiska hälsoarbete och därmed även innehålla en handlingsplan med förslag på aktiviteter;
- Uppföljning av handlingsplan för individ och grupp inom tre (3) månader.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av hälsopedagog, företagssköterska och eller fysioterapeut.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.1.2 Hälsofrämjande rådgivning/coachning (individ)

Syfte: Att motivera till en hälsosam livsstil.

Målgrupp: Individ

Kundnytta: Främja god hälsa

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Motiverande samtal om kost, fysisk aktivitet, återhämtning, alkohol, droger, tobak, stress och sömn;
- Handlingsplan med aktiviteter för en god livsstil.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av hälsopedagog, företagssköterska och/eller fysioterapeut.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.1.3 Hälsofrämjande rådgivning (organisation)

Syfte: Att stödja i det strategiska hälsoarbetet.

Målgrupp: Organisation

Kundnytta: Främja god hälsa

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Nulägesbeskrivning vid behov;
- Målformulering vid behov;
- Metoder och aktiviteter för att bidra till en hälsosam arbetsplats;
- Återrapportering och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av hälsopedagog och/eller organisationskonsult.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2 Förebyggande tjänster

4.2.2.1 Förebyggande besök (individ)

Syfte: Ge individen möjlighet att besöka företagshälsan för utredning av arbetsrelaterade och/eller arbetspåverkande besvär.

Målgrupp: Individ

Kundnytta: Förebygga ohälsa genom att ge möjlighet till besök för att undvika sjukskrivning.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Individuella besök
- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagsläkare, företagssköterska, beteendevetare, psykolog, fysioterapeut eller hälsopedagog.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.2 Förebyggande samtalsstöd (individ)

Syfte: Ge stöd till individen i situationer som påverkar arbetsförmågan.

Målgrupp: Individ

Kundnytta: Förebygga ohälsa och minska risken för sjukfrånvaro.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning eller digitalt.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Avstämning med chef eller HR kring problembild och vad chef/HR önskar se för effekt av stödet;
- Stöd i form av samtal;
- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av beteendevetare eller psykolog.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.3 Chefsstöd (individ och grupp)

Syfte: Ge stöd och handledning till chefer i deras arbetsmiljö- och hälsoarbete.

Målgrupp: Individ och grupp

Kundnytta: Förebygga ohälsa och skapa hälsosamma arbetsplatser.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Specifik kompetens att vägleda utifrån ett chefsperspektiv inom områdena arbetsmiljö, hälsa och rehabilitering;
- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av psykolog, beteendevetare, organisationskonsult, företagssköterska, företagsläkare, rehabkoordinator/ rehabsamordnare, hälsopedagog och/eller arbetsmiljöingenjör.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.4 Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

Syfte: Att stödja arbetet med att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten så att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) och Arbetsmiljöverkets författningssamlingar Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) däribland Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4).

Målgrupp: Organisation

Kundnytta: Förebygga ohälsa på arbetsplatsen och för att skapa en god arbetsmiljö

Förutsättningar: Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska följa arbetsmiljölagen (1977:1160) och de föreskrifter som gäller och har betydelse för verksamheten

Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Rådgivning och stöd inom det systematiska arbetsmiljöarbetet, t.ex. med arbetsmiljöpolicy, klimakteriepolicy, rutiner, handlingsplaner och aktiviteter;
- Undersökning av organisatorisk och social arbetsmiljö vid behov;
- Undersökning av fysisk arbetsmiljö vid behov;
- Riskanalys av arbetsmiljön;
- Skriftlig rapport med åtgärdsförslag;
- Uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av ergonom, arbetsmiljöingenjör eller organisationskonsult.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.5 Ergonomisk genomgång av arbetsplats (individ)

Syfte: Förebygga risk för fysisk ohälsa, olycksfall och arbetsskador genom att bidra till en väl fungerande arbetsplats utifrån individens behov och förutsättningar.

Målgrupp: Individ

Kundnytta: Minskad risk för ohälsa, olycksfall och arbetsskador.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Besök av ergonom på arbetsplatsen;
- Individuell bedömning avseende arbetsteknik, arbetsställning, utrustning, belysning, arbete vid bildskärm samt arbetsanpassade hjälpmedel etc;
- Rådgivning till individen;
- Skriftlig rekommendation om åtgärder till chefen och/eller vid behov även kopia till individen;
- Eventuell uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av ergonom.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.6 Ergonomisk genomgång av arbetsplatser (grupp)

Syfte: Förebygga risk för fysisk och psykisk ohälsa, olycksfall och arbetsskador och att bidra till en väl fungerande arbetsplats utifrån gruppens behov och förutsättningar.

Målgrupp: Grupp

Kundnytta: Minskad risk för ohälsa, olycksfall och arbetsskador.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Besök av ergonom på arbetsplatsen;
- Stöd i arbetet med att ta fram uppdragsbeskrivning;
- Undersökning av arbetsteknik, arbetsställningar, utrustning, belysning, arbete vid bildskärm, arbetsanpassade hjälpmedel samt arbetsorganisation;
- Riskbedömning av belastningsergonomin baserad på arbetsmiljöns utformning (enl. t.ex. Arbetsmiljöverkets checklista);
- Skriftliga rekommendationer om åtgärder;
- Eventuellt stöd vid genomförande av åtgärder;
- Eventuell uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av ergonom.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.7 Ergonomisk genomgång (organisation)

Syfte: Kartlägga risker baserade på fysiska och ergonomiska brister i arbetsmiljöns utformning på organisationsnivå.

Målgrupp: Organisation.

Kundnytta: Beakta belastningsergonomin baserad på arbetsmiljöns utformning i syfte att minska risken för arbetsskador på arbetsplatsen.

Förutsättningar: Tjänsten ska huvudsakligen utföras i avropsberättigads lokaler om inget annat överenskommes.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Stöd i arbete med att ta fram uppdragsbeskrivningar;
- Undersökning av arbetsteknik, arbetsställningar, utrustning, hjälpmedel samt arbetsorganisation;
- Skriftlig rapport med åtgärdsförslag till avropsberättigad;
- Stöd vid genomförande av åtgärder;
- Uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av ergonom.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.8 Hälsoundersökning

Syfte: Att undersöka det allmänna hälsotillståndet, identifiera riskfaktorer och därmed förebygga framtida ohälsa samt motivera till att ta ansvar för sin egen hälsa genom livsstilspåverkan.

Att ge chefen ett underlag för det systematiska arbetsmiljöarbetet på gruppnivå. Att genomföra en kartläggning med förslag på efterföljande insatser för att förbättra levnadsvanor och förutsättningar för goda levnadsvanor inom organisation och arbetsmiljö.

Målgrupp: Individ och grupp.

Kundnytta: Förebygga ohälsa och få ett strategiskt underlag för att arbeta förebyggande med hälsa och arbetsmiljö.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler. Hälsoundersökningen måste ha en koppling till yrket och till arbetsplatsen och återkopplas i en rapport.

Tjänstens innehåll: Hälsoundersökningen ska innehålla:

- Frågeformulär utifrån hälsa och arbetsmiljö;
- Livsstilsprover, kolesterolvärde, glukos (blodsocker) samt Hb (blodvärde) och blodtryck;
- Återkoppling till individ med rekommendationer om åtgärder;
- Återkoppling av resultat på gruppnivå med möjlighet att visa resultat på nivåer som avdelning, yrke, kön och ålder. Rapporten ska kunna vara ett underlag för arbetsgivarens strategiska förebyggande hälso- och arbetsmiljöarbete och därmed även innehålla en handlingsplan med förslag på efterföljande aktiviteter.

Kammarkollegiet vill betona att innehållet i hälsoundersökningen är fastställt. Efterfrågas annat innehåll finns möjlighet att nyttja tjänsten valfri hälsoundersökning.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagssköterska.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.9 Valfri hälsoundersökning

Syfte: Att undersöka det allmänna hälsotillståndet, identifiera riskfaktorer och därmed förebygga framtida ohälsa samt motivera till att ta ansvar för sin egen hälsa genom livsstilspåverkan.

Tjänsten kan användas vid behov t.ex. i samband med utlandstjänstgöring.

Målgrupp: Individ och grupp.

Kundnytta: Förebygga ohälsa och få ett strategiskt underlag för att arbeta förebyggande med hälsa och arbetsmiljö.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler. Hälsoundersökningen måste ha en koppling till yrket och till arbetsplatsen.

Tjänstens innehåll: Denna hälsoundersökning möjliggör för avropsberättigad att själv, utifrån aktuellt behov, välja vad som ska ingå i den aktuella undersökningen.

Avropsberättigad kommer därför att specificera vad hälsoundersökningen ska innehålla.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagssköterska och vid behov av företagsläkare, hälsopedagog och/eller fysioterapeut.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.10 Övriga hälsoundersökningar, läkarintyg och tjänstbarhetsintyg

Syfte: Att kunna tillhandahålla övriga hälsoundersökningar, läkarintyg och tjänstbarhetsintyg utifrån bl.a.:

- Hälsoundersökning Buller enligt AFS 2005:16
- Läkarintyg för sjöfolk enligt TSFS 2011:117
- Läkarintyg för körkort enligt TSFS 2010:125
- Hälsoundersökning och hälsotillstånd för personal med säkerhetskritiska arbetsuppgifter inom järnvägen enligt TSFS 2019:112
- Läkarintyg för arbete med försöksdjur AFS 1990:11
- Lagstadgad undersökning och Tjänstbarhetsintyg joniserande strålning SSMFS 2018:1

Målgrupp: Individ

Kundnytta: Uppfylla kraven kopplat till viss typ av arbete.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Utfärdande av läkarintyg eller tjänstbarhetsbedömning beroende på tjänst
- Återkoppling till arbetsgivare och arbetstagare enligt regelverk.

Ett läkarintyg som ordnas med eller erbjuds ska inte medföra några kostnader för arbetstagaren.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagsläkare och/eller företagssköterska med särskild behörighet och enligt krav i gällande regelverk.

Observera att eftersom avropsberättigade bedöms efterfråga olika hälsoundersökningar, läkarintyg, tjänstbarhetsintyg utifrån sin verksamhet behöver anbudsgivaren inte tillhandahålla tjänsten i samband med att anbud lämnas. Tjänsten ska i stället tillhandahållas först i samband med att den efterfrågas av avropsberättigad vid eventuellt avrop eller under kontraktets giltighetstid. Avropsberättigad ska ge anbudsgivaren en skälig tid för att tillhandahålla tjänsten. Avropsberättigad definierar vid avrop sitt behov av tjänsten. Skälig tid ska dock inte överstiga de tidsramar som regleras av lag, förordning och författning rörande medicinsk kontroll och tjänstbarhetsbedömning.

Anbudsgivaren ska även tillhandahålla separat statistik för dessa tjänster.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.11 Medicinska kontroller i arbetslivet

Syfte: Att minska risken för ohälsa relaterad till arbetslivet genom medicinska kontroller som visar om arbetstagarnas hälsotillstånd medger en viss typ av arbete, ger möjlighet att tidigt upptäcka tecken på ohälsa som beror på exponering, och ger underlag för åtgärder på arbetsplatsen.

Att stödja arbetsgivarens skyldighet att följa Arbetsmiljöverkets gällande föreskrifter vilka bl.a. innebär att ordna med eller erbjuda medicinska kontroller i arbetslivet (AFS 2019:3).

Arbetsgivaren ska anordna medicinska kontroller vid:

- vibrationer
- handintensivt arbete
- nattarbete
- allergiframkallande kemiska produkter som innehåller: - epoxiplastkomponenter - formaldehydharter - metakrylater - akrylater - diisocyanater - organiska syraanhydrider - etyl-2-cyanoakrylat - metyl-2-cyanoakrylat - isocyanater som bildas vid uppvärmning
- damm som kan framkalla fibros:
- asbest
- vissa syntetiska oorganiska fibrer
- kvarts
- bly
- kadmium
- kvicksilver
- stor fysisk ansträngning:
 - klättring med stor nivåskillnad
 - rökdykning eller kemdykning
 - dykeriarbete.

För arbete med kemiska produkter, arbete med fibrosframkallande damm, arbete med vissa metaller, fysiskt ansträngande arbete ska de medicinska kontrollerna resultera i

tjänstbarhetsbedömning.

Arbetsgivaren ska även oavsett riskbedömning erbjuda arbetstagare medicinsk kontroll vid arbete som innebär exponering för vibrationer samt nattarbete.

En medicinsk kontroll som ordnas med eller erbjuds ska inte medföra några kostnader för arbetstagaren.

Målgrupp: Individ.

Kundnytta: Uppfylla kraven i Medicinska kontroller i arbetslivet (AFS 2019:3).

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Samtliga kontroller (inkl. arbets-EKG) enligt AFS 2019:3 och/eller andra förordningar
- Utfärdande av tjänstbarhetsintyg om så krävs
- Återkoppling till arbetsgivare och arbetstagare enligt Arbetsmiljöverkets "Vägledning för den som utför medicinska kontroller" Reviderad 2021-12-20.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagsläkare och/eller företagssköterska med särskild behörighet och enligt krav i gällande regelverk.

Observera att eftersom avropsberättigade bedöms efterfråga olika medicinska kontroller (AFS 2019:3) utifrån sin verksamhet behöver anbudsgivaren inte tillhandahålla tjänsten i samband med att anbud lämnas. Tjänsten ska i stället tillhandahållas först i samband med att den efterfrågas av avropsberättigad vid eventuellt avrop eller under kontraktets giltighetstid. Avropsberättigad ska ge anbudsgivaren en skälig tid för att tillhandahålla tjänsten. Avropsberättigad definierar vid avrop sitt behov av tjänsten. Skälig tid ska dock inte överstiga de tidsramar som regleras av lag, förordning och författning rörande medicinsk kontroll och tjänstbarhetsbedömning.

Anbudsgivaren ska även tillhandahålla separat statistik för dessa tjänster.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.2.2.12 Vaccination vid smittexponering i tjänsten

Syfte: Att förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa där det finns risk i deras arbetsmiljö att de utsätts för smitta eller kan smitta andra.

Målgrupp: Individ.

Kundnytta: Minska sjukfrånvaron och smittspridning.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Vid vaccination i avropsberättigads lokaler ska läkarkompetens och utrustning för akut omhändertagande finnas att tillgå.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda

- Bedömning

- Vaccination
 - TBE
 - Hepatit A + B
 - Influensa
 - Polio
 - Difteri
- Uppföljning
- Dokumentation
- Vaccinationsjournal för varje anställd.

Kompetens: Tjänsten ska utföras i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS), 2000:1 och 1999:26.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3 Reaktiva tjänster

4.3.1 Konflikthantering (individ och grupp)

Syfte: Ge stöd till individ/grupp i situationer orsakade av konflikt som påverkar arbetsförmågan.

Målgrupp: Individ och grupp.

Kundnytta: Förebygga ohälsa och minska risken för sjukfrånvaro.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Definition av problembild med en tydlig uppdragsbeskrivning;
- Stöd till individen/gruppen i samråd med avropsberättigad;
- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av psykolog eller beteendevetare.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3.2 Krisstöd (individ och grupp)

Syfte: Ge stöd till individ/grupp i situationer orsakade av exempelvis kris, hot och/eller våld i nära relationer eller i situationer som påverkar arbetsförmågan, under arbetstid 8-17 (inte att förväxla med akut krisstöd dygnet runt).

Målgrupp: Individ och grupp,

Kundnytta: Tjänsten Krisstöd ska utföras utifrån Arbetsmiljöverkets föreskrifter Våld och hot i arbetsmiljön AFS 1993:2 och Första Hjälpn och Krisstöd AFS 1997:7.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- stöd till chef per telefon, vardagar 8.00-17.00, för att kunna hantera krisen;
- krisstöd genom avlastningssamtal, vardagar 8.00-17.00;
- krisstöd ska kunna ges på plats;
- avlastningssamtal ska erbjudas senast 48 timmar från första kontakt;
- avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av psykolog, beteendevetare eller krisspecialist.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3.3 Stresshantering (individ)

Syfte: Ge stöd till individ vid arbetsrelaterad stress.

Målgrupp: Individ.

Kundnytta: Förebygga ohälsa och minska risken för sjukfrånvaro.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Avstämning med chef kring problembild och vad chef önskar se för effekt av stödet;
- Stresshantering;
- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av psykolog eller beteendevetare.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3.4 Kränkande särbehandling (individ och grupp)

Syfte: Stödja chefer i att vidta åtgärder för att motverka förhållanden i arbetsmiljön som kan ge upphov till kränkande särbehandling.

Tjänsten ska utföras med utgångspunkt i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4).

Målgrupp: Individ och grupp.

Kundnytta: Förebygga ohälsa genom att hantera mobbning och kränkningar samt uppfylla krav i lagstiftning.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Klargörande/tydliggörande samtal kring kränkande särbehandling;
- Stöd och råd vid misstanke om kränkande särbehandling;
- Kvalificerad utredning om kränkande särbehandling har skett;
- Stöd vid genomförande av åtgärder inom ramen för en utredning;

- Stödsamtal;
- Stöd till chefer och ledningsgrupper;
- Uppföljning i samråd med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av kompetenser med stor erfarenhet av utredningar av kränkande särbehandling och nyttjar evidensbaserade metoder dock minst av psykolog eller beteendevetare. Den som genomför en utredning bör ha tillräcklig kompetens, möjlighet att agera opartiskt och ha de berördas förtroende.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

Beskriv tjänsten "Kränkande särbehandling (individ och grupp)".

Tänk på att lämnad beskrivning kan komma att användas som en presentation till avropsberättigad. Beskrivning kan lämnas i fritextrutan nedan eller bifogas till anbudet.

Anbudsgivaren ska visa att denne har dokumenterad teknisk förmåga, kapacitet, kompetens och erfarenhet för att utföra uppdraget. Anbudsgivaren ska ha arbetat med minst två (2) uppdrag avseende tjänsten under de senaste tre (3) åren, räknat från sista anbudsdag.

Av beskrivningen ska framgå: uppdragets innehåll med genomförande innehållande upplägg, organisation, metod och resultat.

Beskrivning får vara max 2 A4 sidor.

Se bilaga 5.3.4.b

4.3.5 Rehabiliterande besök (individ)

Syfte: Ge individen möjlighet att besöka företagshälsan för arbetsrelaterade och/eller arbetspåverkande besvär gällande arbetslivsinriktad rehabilitering.

Målgrupp: Individ.

Kundnytta: Rehabilitera ohälsa.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska kunna erbjuda:

- Avstämning med chef kring problembild och vad chef önskar se för effekt av besöket;
- Individuella besök;
- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras företagsläkare, företagssköterska, beteendevetare, psykolog, fysioterapeut eller rehabkoordinator/rehabsamordnare.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3.6 Rehabiliterande samtalsstöd (individ)

Syfte: Ge stöd till individen i dennes rehabilitering.

Målgrupp: Individ.

Kundnytta: Underlätta individens rehabilitering.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Avstämning med chef kring problembild och vad chef önskar se för effekt av stödet;
- Stöd i form av samtal;
- Avstämning och uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av beteendevetare eller psykolog.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3.7 Arbetsanpassning och rehabilitering (individ och organisation)

Syfte: Ge stöd och underlag i planering och genomförande av rehabiliteringsarbetet.

Målgrupp: Individ och organisation.

Kundnytta: Stöd i arbetet med arbetsanpassning och rehabilitering.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Avstämning med chef kring problembild och vad chef önskar se för effekt av stödet;
- Stöd till medarbetare;
- Stöd till arbetsgivaren;
- Samordningsansvar av rehabiliteringsaktiviteter;
- Stöd i framtagande av skriftlig rehabiliteringsplan.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagsläkare, företagssköterska, psykolog, fysioterapeut eller rehabiliteringskoordinator.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.3.8 Teambaserad utredning av arbetsförmåga (individ och organisation)

Syfte: Utredda medarbetarens arbetsförmåga i relation till nuvarande anställning. Skapa underlag för att välja adekvata åtgärder, såväl förebyggande som rehabiliterande. Kunna föreslå lämpliga arbetsanpassningar.

Målgrupp: Individ och organisation.

Kundnytta: Förhindra eller förkorta sjukskrivning. Ta fram underlag för att kunna ta ställning till vidare åtgärd, exempelvis förändring av arbetsinnehåll, avslutande av tjänst eller omplacering.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Tydligt formulerat syfte med den teambaserade utredningen;
- Uppstartsmöte med arbetstagaren och arbetsgivaren;
- Utökad bedömning av specifika delkomponenter;
- Bedömning av arbetsförmåga i relation till arbetsuppgifter i reell miljö;
- Arbetsplatsens inverkan på arbetsförmåga;
- Teamsamverkan;
- Muntlig och skriftlig återkoppling till arbetstagare och arbetsgivare med förslag på åtgärder;
- Uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av kompetenser med mångårig dokumenterad erfarenhet av utredningar av arbetsförmåga och nyttjar evidensbaserade metoder dock minst av företagsläkare, företagssköterska, fysioterapeut, rehabkoordinator/rehabsamordnare, psykolog eller beteendevetare.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

Beskriv tjänsten "Teambaserad utredning av arbetsförmåga (individ och organisation)".

Tänk på att lämnad beskrivning kan komma att användas som en presentation till avropsberättigad. Beskrivning kan lämnas i fritextrutan nedan eller bifogas till anbudet.

Anbudsgivaren ska visa att denne har dokumenterad teknisk förmåga, kapacitet, kompetens och erfarenhet för att utföra uppdraget. Anbudsgivaren ska ha arbetat med minst två (2) uppdrag avseende tjänsten under de senaste tre (3) åren, räknat från sista anbudsdag.

Av beskrivningen ska framgå: uppdragets innehåll med genomförande innehållande upplägg, organisation, metod och resultat.

Beskrivning får vara max 2 A4 sidor.

Se bilaga 5.3.8b

4.3.9 Utredning och stöd vid risk och skadligt bruk (individ och organisation)

Syfte: Att tillhandahålla provtagning, utredningar och stödåtgärder avseende risk och skadligt bruk avseende alkohol och droger.

Målgrupp: Individ och organisation.

Kundnytta: Stöd till medarbetare och chef i risk- och skadligt bruks ärenden.

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda:

- Avstämning med chef kring problembild och vad chef önskar se för effekt av stödet;
- Expertkunskap inom risk- och skadligt bruk inom alkohol och droger;
- Chefsrådgivning;
- Kartläggning och utredning av risk- och missbruk;
- Drog - och alkoholtester;
- Uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagsläkare eller företagssköterska med särskild kompetens gällande risk- och skadligt bruk.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

Beskriv tjänsten "Utredning och stöd vid risk och skadligt bruk (individ och organisation)".

Tänk på att lämnad beskrivning kan komma att användas som en presentation till avropsberättigad. Beskrivning kan lämnas i fritextrutan nedan eller bifogas till anbudet.

Anbudsgivaren ska visa att denne har dokumenterad teknisk förmåga, kapacitet, kompetens och erfarenhet för att utföra uppdraget. Anbudsgivaren ska ha arbetat med minst två (2) uppdrag avseende tjänsten under de senaste tre (3) åren, räknat från sista anbudsdag.

Av beskrivningen ska framgå: uppdragets innehåll med genomförande innehållande upplägg, organisation, metod och resultat.

Beskrivning får vara max 2 A4 sidor.

Se bilaga 5.3.9 b

4.3.10 Förstadagsintyg – medicinsk utredning och utfärdande

Syfte: Genomföra en medicinsk utredning hos läkare inför förstadagsintyg för att utesluta medicinska orsaker till frånvaron och som underlag för beslut av förstadagsintyg. Utfärdandet av förstadagsintyg, sker första vardagen i en sjuklöneperiod efter beslut från arvsberättigade.

Målgrupp: Individ.

Kundnytta: Intyga om det finns sjukdom eller inte vid varje frånvarotillfälle

Förutsättningar: Tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda

- Utredning inför förstadagsintyg hos läkare
- Utfärdande av förstadagsintyg sker första vardagen i en sjuklöneperiod efter beslut från arbetsgivaren;
- Läkarintyg ska utfärdas i samband med personligt besök hos intygsskrivande kompetens som ska vara företagsläkare.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av företagsläkare.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.4 Utbildningar och seminarier

4.4.1 Utbildningar och seminarier inom fysisk arbetsmiljö

Syfte: Ge kunskap inom områden fysisk arbetsmiljö.

Målgrupp: Grupp.

Kundnytta: Öka kunskapen kring den fysiska arbetsmiljön för att skapa förutsättningar att klara fysiskt belastande arbete.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda utbildningar och seminarier för chefer och medarbetare inom:

- Ergonomi och/eller arbetsmiljö;
- Systematiska arbetsmiljöarbetet.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av relevant kompetens inom de områden som utbildningarna och seminarierna avser.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.4.2 Utbildningar och seminarier inom organisatorisk och social arbetsmiljö

Syfte: Ge kunskap inom organisatorisk och social arbetsmiljö.

Målgrupp: Grupp.

Kundnytta: Öka kunskapen kring den organisatoriska och sociala arbetsmiljö för att skapa förutsättningar att förebygga ohälsa och skapa goda arbetsmiljöer.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda utbildningar och seminarier för chefer och medarbetare inom:

- Organisatoriskt och social arbetsmiljö;
- Svåra samtal;
- Hot och våld;
- Krishantering;
- Kränkande särbehandling;
- Konflikthantering.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av relevant kompetens inom de områden som utbildningarna och seminarierna avser.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.4.3 Utbildningar och seminarier inom hälsa och livsstil

Syfte: Ge kunskap inom hälsa och livsstil.

Målgrupp: Grupp.

Kundnytta: Öka kunskapen kring hälsa och livsstil och för att kunna arbeta för en hållbar arbetshälsa.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska

utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda utbildningar och seminarier för chefer och medarbetare inom:

- Hälsöfrämjande ledarskap;
- Psykisk hälsa/ohälsa;
- Tidiga signaler;
- Livsstilsprogram kopplat till kost, motion, sömn och återhämtning;
- HLR med defibrillator enligt HLR-rådet
- Första hjälpen

Kompetens: Tjänsten ska utföras av relevant kompetens inom de områden som utbildningarna och seminarierna avser.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.4.4 Utbildningar och seminarier inom arbetslivsinriktad rehabilitering och anpassning

Syfte: Ge kunskap inom arbetslivsinriktad rehabilitering och anpassning.

Målgrupp: Grupp.

Kundnytta: Öka kunskapen kring arbetslivsinriktad rehabilitering och anpassning för att ge förutsättningar att förkorta sjukskrivningar.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska minst kunna erbjuda utbildningar och seminarier för chefer och medarbetare inom:

- Arbetslivsinriktad rehabilitering och anpassning;
- Risk- och missbruk.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av relevant kompetens inom de områden som utbildningarna och seminarierna avser.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.5 Övriga tjänster

4.5.1 Akut krisstöd, 24-timmar krisstöd

Syfte: Med krisstöd avses det psykiska och sociala omhändertagande som behöver vidtas i samband med olyckor, akuta krissituationer och liknande allvarliga händelser som kan utlösa krisreaktioner. Stödja chef och HR om hur denne ska agera vid akuta arbetsmiljösituationer som rör arbetsplatsen, till exempel vid olyckor, plötsliga dödsfall, hot och våld. Omedelbar hjälp med bedömning av vilka insatser som behövs och när dessa behöver sättas in i akuta situationer.

Målgrupp: Organisation.

Kundnytta: Tjänsten Akut krisstöd ska stödja Arbetsmiljöverkets föreskrifter Våld och hot i arbetsmiljön AFS 1993:2 och Första Hjälpen och Krisstöd AFS 1997:7.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll: Anbudsgivaren ska t.ex. kunna erbjuda:

- Ett särskilt telefonnummer för krisstöd;
- Chef/HR som aktiverar krisstödet ska kunna få omedelbar kontakt, senast inom en timme med en kvalificerad krisspecialist;
- Möjlighet till akut hjälp på telefon 24 timmar per dygn, årets alla dagar;
- Erbjudna krisstöd på plats vid behov;
- Samverkan med övriga leverantörer av företagshälsa, som den avropsberättigade eventuellt anlitar;
- Anpassning till avropsberättigads krisorganisation;
- I samband med uppstart ska tjänsten implementeras kostnadsfritt.

Kompetens: Tjänsten ska tillhandahållas av psykolog/specialist inom krishantering, utifrån evidensbaserade och kvalitetssäkrade metoder.

Observera att eftersom avropsberättigade bedöms efterfråga Akut krisstöd, 24-timmars krisstöd, i mindre omfattning behöver anbudsgivaren inte tillhandahålla denna tjänst i samband med anbudsgivningen. Tjänsten ska i stället tillhandahållas först i samband med att den efterfrågas av avropsberättigad vid eventuellt avrop eller under kontraktets giltighetstid. Avropsberättigad ska ge anbudsgivaren en skälig tid för att tillhandahålla tjänsten. Avropsberättigad definierar vid avrop sitt behov av tjänsten.

Anbudsgivaren ska även tillhandahålla separat statistik för denna tjänst.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

4.5.2 Besök - övriga kompetenser (individ)

Syfte: Ge individen möjlighet att besöka företagshälsans övriga kompetenser för arbetspåverkande besvär.

Målgrupp: Individ

Kundnytta: Förebygga ohälsa och undvika sjukskrivning och/eller ohälsa genom att ge möjlighet till kontakt med övriga kompetenser inom företagshälsan.

Förutsättningar: Avropsberättigad avgör i samråd med anbudsgivaren om tjänsten ska utföras på företagshälsans mottagning och/eller i avropsberättigads lokaler.

Tjänstens innehåll:

- Möjlighet att köpa tjänster från övriga kompetenser, t.ex. dipl. massör, leg. naprapat, leg. kiropraktor, flygläkare, arbetsterapeut, beroende terapeut. Observera att uppräknade kompetenser endast utgör exempel.
- Individuella besök;
- Uppföljning enligt överenskommelse med avropsberättigad.

Kompetens: Tjänsten ska utföras av relevant kompetens.

Avropsberättigad definierar vid avrop sitt behov av tjänsten och ska ge anbudsgivaren en skälig tid för att tillhandahålla tjänsten.

Observera att anbudsgivaren inte behöver tillhandahålla tjänsten i samband med anbudsgivningen. Anbudsgivaren har istället möjlighet att tillhandahålla tjänsten i samband med att avropsberättigad efterfrågar den vid avrop eller under kontraktets giltighetstid.

Anbudsgivaren ska även tillhandahålla separat statistik för denna tjänst.

Uppfylls ovanstående krav?

Ja

Bilaga 5.3.4 b Kränkande särbehandling individ och grupp

pe3 har lång och gedigen erfarenhet av att stödja och hantera åtgärder i arbetsmiljön som kan ge upphov till kränkande särbehandling bland annat till flertalet av våra kunder inom offentlig verksamhet. Uppdragen avser allt från utredningar avseende organisatorisk och social arbetsmiljö, stödjande samtal, konflikthantering, handledning men också fullvärdiga utredningar vid anmälan om kränkande särbehandling, vilket vi beskriver nedan.

Upplägg avseende uppdrag vid utredning av kränkande särbehandling/trakasserier

Syfte är att utreda om det har förekommit kränkande särbehandling/ trakasserier, med utgångspunkt AFS 2015:4 organisatorisk och social arbetsmiljö. I enlighet med riktlinjer från Myndigheten för arbetslivskunskap (MYNAK) gällande hantering av sociala hälsorisker i arbetslivet, skall alla som är direkt inblandade (parter) alltid ges rätt att fullt ut få veta vilka anklagelser som riktas mot dem. Utifrån dessa rekommendationer hör vi både anmälare och anmäld samt eventuella vittnen som kan ha viktig information kring de händelser som återfinns i anmälan. För att bedömningen skall kunna bli att kränkande särbehandling föreläggat krävs att de påstådda handlingarna går att styrka samt att de rent objektivt bedöms vara av sådan karaktär att de går i linje med föreskrifternas definition i AFS 2015:4. När vi gör en bedömning av trakasserier och sexuella trakasserier bedömer vi sådana handlingar utifrån de rekvisit som återfinns i diskrimineringslagen. I uppdrag där det finns upplevelser av kränkande särbehandling men där konkreta fakta eller anmälan inte finns rekommenderar vi att man istället för en utredning enligt nedan genomför en riskkartläggning av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på hela gruppen och då via individuella intervjuer alternativt hanterar det som handledande stöd till chefer och arbetsgrupp. Uppstartsdialog med beställare är grundläggande och utifrån det styrs sedan uppdraget.

Utredningsprocess/upplägg där det förekommer upplevelse av kränkning mellan två personer. Vid anmälan och fler personer involverade sker ett liknande upplägg men med fler intervjuer.

1. Uppstartsmöte med uppdragsgivare i syfte att säkerställa bakgrund, mål och syfte och rätt insats
 2. Intervju 1 anmälaren
 3. Intervju 2 mottagare
 4. Ev vittnesintervjuer
 5. Repliksamtal med anmälare och mottagare
 6. Skriftlig sammanställning av intervjuer
 6. Analys/bedömning
 7. Dokumentation
 8. Muntlig återföring till uppdragsgivare, återkoppling till berörda samt rapport till uppdragsgivare
- Intervjuer med anmälare syftar till att konkretisera och detaljerat beskriva de händelser som anmälaren hävdar har inträffat. Därefter genomförs intervju med den anmälda parten i syfte att hen skulle få möjlighet att bemöta anklagelser och beskriva sin version av händelseförloppet. Parterna, anmälare och anmäld, har fått möjlighet att lämna in exv. mailkonversationer eller dylikt material som de upplever kan styrka deras upplevelse av situationen eller ange namn på någon annan individ som kan ha sett eller hört det som hände. Utredarna gör därefter en bedömning gentemot den definition av kränkande särbehandling som finns i AFS 2015:4. Efter att analys och bedömning utförts redovisas utredningen både muntligt och skriftligt för uppdragsgivaren. Arbetsgivaren ansvarar för uppföljning och eventuella åtgärder.

Utfall Utredningen kan resultera i följande utfall:

1. Utredaren kommer fram till att kränkande särbehandling och/eller trakasserier eller överträdelse mot annat regelverk har förekommit.
2. Utredaren kommer fram till att kränkande särbehandling och/eller trakasserier eller överträdelse mot annat regelverk inte har förekommit.

Det är inte ovanligt att utredningen mynnar i att kränkande särbehandling ej föreläggat utifrån att det i grunden finns mer relationsinriktade konflikter som inte har hanterats i ett tidigare skede. Vi ser också att anmälningar som riktats mot chefer i hög grad mynnar i arbetsgivarens lednings- och styrningsrätt och att det i sig medför upplevelse av kränkning eller att det finns en mer omfattande problematik inom den organisatoriska och sociala arbetsmiljön som arbetsgivaren har brustit i att hantera utifrån AFS 2001:1/2015:4. I vissa utredningar så kan vi också fastställa att det har förekommit kränkande särbehandling.

I dialogen med uppdragsgivare utifrån resultat av utredning sker alltid en dialog med rekommendation

om fortsatta åtgärder.

Resultatet hanteras av arbetsgivaren utifrån utredningens innehåll och resultat och i fortsatta samtal med medarbetare allt från arbetsrättsliga åtgärder, konflikthantering, samtal, ändring av arbetsförhållanden etc men också utifrån handlingsplan fortsatt stödande insatser av oss som företagshälsa.

Metod/evidens

-Faktaundersökning - metodik som är utvecklad för att hantera svåra arbetsmiljöproblem, till exempel destruktivt ledarskap, allvarliga konflikter, tystnadskultur, kränkande särbehandling.

-Rättssäker Utredningsmetodik RUM -en modell för att utreda misstänkta fall av kränkande särbehandling på ett grundligt sätt och med en rättssäker metodik med utgångspunkt i arbetsmiljöföreskriftens regelverk.

-AFS 2015:4 organisatorisk och social arbetsmiljö och AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete

-MYNAK riktlinje kring sociala hälsorisker i arbetslivet

-Konflikthantering och robusta samarbetskulturer - Thomas Jordan, universitetslektor i arbetsvetenskap vid Institutionen för sociologi och arbetsvetenskap vid Göteborgs universitet .

Kompetens

Uppdragen utförs av beteendevetare/leg psykolog/organisationskonsult med särskild kompetens inom konflikthantering, utredningar av kränkande särbehandling och med gedigen erfarenhet av olika former av utredningar av organisatorisk och social arbetsmiljö inkl riskkartläggningar. Som regel är en person huvudansvarig för utredningen men för att säkerställa bedömning och kvalitet, sker alltid en kontinuerlig dialog/second opinion inom pe3. Personal på pe3 har även utbildning inom FAKTA metodik och Rättslig Utredningsmetodik. Faktaundersökning är en metod som utarbetats av de norska mobbningsforskarna Helge Hoel och Ståle Einarsen för att utreda upplevda kränkningar i arbetslivet. RUM är en utredningsmetodik för att utreda bland annat kränkande särbehandling och trakasserier (inkl sexuella trakasserier) på arbetsplatser. Metodiken är utvecklad med hänsyn till både arbetsmiljölagstiftning och närliggande lagstiftning inom främst arbetsrätten och diskrimineringsrätt.

Nedan case är exempel på uppdrag som är genomfört under 2023 och med ovan upplägg

Case 1 Uppdrag från chef och HR inom X kommun vår 2023. Uppdraget avser bedömning av ev kränkande särbehandling utifrån anmälan av medarbetare gentemot sin chef och HR konsult. Enskilda samtal utfördes där anmälaren fick konkretisera händelser. Dessa dokumenterades och godkändes. Mail och SMS kommunikation delgavs. Repliksamtal fördes med anmälda personer och även dessa dokumenterades. Vittnesintervjuer genomfördes. Analys och bedömning genomfördes, vilket mynnade i att de händelser som medarbetaren ansett sig utsatt för inte var av den arten att kränkande särbehandling utifrån AFS 2015:4 ej gick att styrka. Händelserna ansågs ligga under arbetsgivarens lednings- och styrningsrätt. Medarbetaren delgavs bedömning tillsammans med överordnad chef. Dokumentet tillsändes arbetsgivaren för vidare hantering. Rekommendation om stödåtgärder och handledning skrevs. Vid uppföljning av insats några veckor senare framkommer att uppdragsgivare har haft stor användning av underlaget och säkerställt vidare process.

Case 2 Uppdrag från HR och förvaltningschef vår 2023. Lärare i X kommun som anmäler sin närmaste chef för flertalet händelser under flera år och där hen upplever sig utsatt för kränkande särbehandling. Arbetsgivaren önskar få en bedömning av huruvida händelserna faller inom ramen för kränkande särbehandling. Efter ett gemensamt uppstartsmöte sker samtal med anmälare i syfte att konkretisera och beskriva händelser. Dessa dokumenteras. Därefter sker motsvarande intervju med anmäld person i syfte att replikera på påstådda händelser. Även dessa dokumenteras. Vittnesintervjuer sker med 1 person och utifrån det ges medarbetare och chef möjlighet till ytterligare repliksamtal. Analys och bedömning mynnar i att det finns händelser som faller inom arbetsgivarens lednings- och styrningsrätt och som ej utgör kränkande särbehandling utifrån AFS 2015:4. Dock finns det också händelser som i sig bedöms utgöra kränkande särbehandling men som också har en grund i en konfliktfylld relation medarbetare – chef. Det framkommer också indikationer på en osund arbetsmiljö med tystnadskultur som har större påverkan på arbetsplatsen och inte enbart på enskild medarbetare. Utredarens rekommendation är med den utgångspunkten att arbetsgivaren behöver riskbedöma och undersöka ev. upplevelse av tystnadskultur på enheten men också säkerställa relationen medarbetare – chef via stöd och handledning. Återföring sker till anmälare och överordna chef och HR. Dokumentation lämnas. Uppföljning visar att arbetsgivaren upplever stor nytta av dokumentationen och också har säkerställt fortsatt handlingsplan enl utredarens rekommendation.

Anbud kammarkollegiet FHV

23.3-3053-2023

5.3.8 b Teambaserad utredning av arbetsförmåga individ och organisation

Beskrivning av uppdrag och kunder

pe3 företagshälsa har sedan pe3 bildades 2006 arbetat med teambaserade arbetsförmågebedömning, inledningsvis med Försäkringskassan som kund. Sedan 2009 arbetar vi uteslutande med bedömningar i egenskap av företagshälsa och till våra alla våra avtalskunder men företrädesvis till offentliga kunder som Göteborgs stad, Mölndals stad samt kommunerna Kungsbacka, Kungälv, Halmstad och Uppsala.

Utredning/syfte och metod

Multidisciplinär arbetsförmågebedömning i syfte att kartlägga medarbetarens möjlighet till återgång i ordinarie arbete hos arbetsgivaren, annat arbete eller till en öppen alternativt anpassad arbetsmarknad. Bedömningen ger underlag för adekvata åtgärder, såväl förebyggande som rehabiliterande inkl. lämpliga anpassningar. Insats kan också vara aktuell när det finns tydliga indikationer på att en anpassningsprocess inte är möjlig eller visar sig inte ha fungerat. Det kan vara om man står inför att ta ställning till en omplacering till ev. ledig tjänst, står inför ev. upphörande av anställningen utifrån att arbetsgivarens rehabiliteringsansvar är fullgjort och där det krävs ett tydligt medicinskt underlag som styrker arbetsförmågans nedsättning hos arbetsgivaren. En teambaserad utredning kan även vara aktuell för arbetsgivare med medarbetare som tidigt i sin sjukskrivning eller vid upprepad korttidsfrånvaro behöver stöd i ett underlag för att ta ställning till ev anpassningsmöjlighet utifrån AFS 2020:5 och kommande rehabiliteringsplan.

Upplägg: 1 Inledande möte/uppstartsdialog. Utredningen inleds med ett gemensamt möte mellan beställare, medarbetare, ev. facklig part och rehabsamordnare/socionom på pe3 eller arbetsplatsen för att tydliggöra bakgrund, frågeställning och syfte. Vid detta tillfälle ges även information om upplägg, samordning av tider, medgivande mm och ev frågetecken kan klaras ut.

2 Omfattning av innehåll och kompetenser

Utredande/undersökande samtal sker av leg läkare specialist företagshälsa/arbetsmedicin, leg fysioterapeut, leg psykolog, samt socionom/beteendevetare/rehab samordnare. Grundläggande medicinska prover, alkoholmarkör kan tas och även utförligare drogpanel vid misstanke om drogrelaterad problematik. Journaler och information om tidigare insatser inhämtas med stöd av fullmakt från medarbetaren.

3 Metoder och delutredningar

Alla undersökningar- och utredningsdelar sker i enlighet med vedertagna och beprövade metoder. Det multidisciplinära upplägget bygger också på *Sveriges företagshälsas guide kring arbetsförmåga*. Den **medicinska utredningen** genomförs hos företagsläkare. Relevanta skattningsinstrument används men också utförligt utredande samtal och undersökning kring anamnes, resultat av prover, tidigare journaler/medicinska genomförda åtgärder, aktuell hälsa fysisk som psykisk, upplevda funktionshinder, faktiska objektiviserade funktionsnedsättningar vid samtal/undersökning bedömning samt förslag på medicinska åtgärder. **Företagssköterska** – provtagning utifrån läkarordination men som regel grundläggande medicinska prover inkl. alkoholmarkör och även utförligare drogpanel vid misstanke om drogrelaterad problematik. **Funktionsutredning** genomförs av **leg fysioterapeut** enligt funktionsanalys TIPPA och konditionstest. Tippa är ett standardiserat test som mäter fysiska funktioner i simulerade moment med fokus på fysisk funktionsnedsättning i kombination med undersökning och samtal. **Socialutredning/arbetsutredning** genomförs av socionom/beteendevetare med fokus på arbetsliv, arbetsuppgifternas ordinarie krav, tidigare genomförda ev anpassningar/resultat av dessa och sociala hinder och resurser för arbete. Metoder kan även vara Krav och Funktionsanalys (KOF), arbetsplatsdialog (ADA) mm se men också genomgång av ev medarbetarskattningar/interna ”arbetsförmågesamtal” chef och medarbetare utifrån krav på arbetsuppgifter

Psykologsamtal utför av leg psykolog och innebär såväl psykologisk anamnes, utredning, klinisk bedömning samt testning beroende på problematik

Rehabsamordnare Utredningen samordnas av rehabiliteringssamordnare som fungerar som ”spindel i nätet” genom hela utredningen och i kontakten med medarbetaren. Rehabsamordnare ansvarar också för uppstartsmöte, dialog med uppdragsgivare och avslutsmöte. Rehabiliteringssamordnaren samordnar också teamet inför bedömning och säkerställer att det dokumenterade underlaget svarar an på arbetsgivarens frågeställning ihop med övriga teamet. Rehabiliteringssamordnare på pe3 är som regel socionomer med särskilt rehabkompetens med erfarenhet från Försäkringskassa, HR,

arbetsförmedling, socialtjänst och liknande uppdrag inom te x primärvården.

5 Multidisciplinär teambedömning/dokumentation. Bedömningen utifrån de olika undersökningarna, utredningarna, skattningsformulär, journaler mm sammanställs av teamet och bedöms gemensamt på där alla involverade kompetenser medverkar. Dokumentation sker utifrån särskilt framtaget dokument, med en samlad bedömning enligt diagnos utifrån ICD, testresultat, bedömning av arbetsförmåga, klagörande utifrån arbetsgivarens specifika frågeställning, rehabiliteringspotential kortsiktig och långsiktig samt rekommendation och fortsatta arbetslivsinriktade åtgärder mm. Utredningens resultat presenteras för medarbetaren som också får möjlighet att läsa igenom och lämna synpunkter/ åsikter kring bedömningen och föreslagna insatser och ge sitt samtycke till att dokumentationen kan lämnas till arbetsgivaren utifrån patientdatalagens regler

6 Avslutsmöte Utredningen avslutas via ett gemensamt avslutsmöte med medarbetare, ev. facklig part, beställare och ibland också FK eller annan aktuell rehabiliteringsaktör som te x rehabsamordnare från vårdcentral. Utredningens resultat redovisas på mötet muntligen och dokument överlämnas till arbetsgivaren med kopia till medarbetaren.

Kompetenser/evidens: Multidisciplinärt team enligt ovan och med personal som har lång erfarenhet av liknande arbete inom te x Försäkringskassa, arbetsförmedling, bedömning av försäkringsmedicinska utredningar, arbetsrätt, social rehabilitering och arbetslivets krav på arbetsförmåga och samhällets stödresurser. Det multidisciplinära teamet arbetar alltid utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet, ständig dialog inom teamet och respekt för varandras profession. Se vidare ovan.

Effekt/nytta av utredningar;

Utredningarna mynnar ut i en bedömning som tar fokus på arbetsgivarens specifika frågeställning och syfte. Kunskap kring arbetslivets krav på arbetsförmåga, arbetsrätt och också kunskap om arbetsuppgifters krav säkerställer att bedömningen mynnar i ett underlag som är användbart för fortsatt hantering av arbetsgivare. Utifrån att det ofta finns en sjukskrivning i botten säkerställer vi att våra bedömningar tar fasta på Försäkringskassans regelverk utifrån socialförsäkringens bedömningskriterier. En generell utvärdering av ”nyttan” av arbetsförmågebedömningar visar på att våra kunder i hög grad upplever att våra underlag håller hög kvalitet och också ger ett starkt stöd för fortsatta åtgärder även om man står inför ev. avslut av anställning.

Case 1 62 årig behandlingsassistent inom socialtjänsten med omfattande psykiatrisk och social problematik men även fysiska funktionsnedsättningar. Har en längre sjukskrivningshistorik bakom sig och har under flera år haft olika anpassade arbetsuppgifter som inte har fallit väl ut. Arbetsgivaren önskar nu en samlad helhetsbedömning av nuvarande funktionsnedsättning och framtida arbetsförmåga samt rekommendationer för vägledning och framtida planering. En multidisciplinär utredning genomförs med fyra kompetenser – företagsläkare, socionom/rehabsamordnare, fysioterapeut och psykolog. Provtagning sker. En gemensam teambedömning bottenar i att medarbetare ej bedöms ha arbetsförmåga utifrån ordinarie arbetets krav och att denna nedsättning är stadigvarande. Förutsättningar finns för successiv upptrappning under väl anpassade förhållanden i alla typer av arbete. Beskrivning lämnas av prognos men också av hur anpassning bör se ut samt med rekommendationer av fortsatt medicinsk- och arbetslivsinriktad rehabilitering. Arbetsgivarens frågeställningar besvaras. Dokumentation fastställs enl ovan och genomläsning och avslutsmöte sker utifrån ovan upplägg.

Case 2 55 årig kvinna anställd inom sjukvård vid Region. Långtidssjukskrivning sedan många år tillbaka för psykisk ohälsa med omfattande kognitiva funktionsnedsättningar och psykiatrisk problematik. Arbetsgivaren och medarbetaren har skilda uppfattningar om hur arbetsförmågan ser ut. Arbetsgivaren önskar en bedömning av arbetsförmåga i förhållande till ordinarie arbetets krav men också prognosbedömning och förslag på ev åtgärder. Utredning genomförs med fyra kompetenser enl ovan. Bedömningen mynnar i ett underlag som styrker varaktig nedsättning av arbetsförmåga motsvarande 25 % samt 75 % arbetsförmåga under väl anpassade förhållanden och ev med stöd av arbetsmarknadsåtgärder. Dokumentation fastställs enl ovan och genomläsning och avslutsmöte sker utifrån ovan upplägg.

Ärendet leder till 25 % varaktig sjukskrivning samt avslut av anställning hos ordinarie arbetsgivare och vidare kontakt med Arbetsförmedling och Försäkringskassan för stöd i lämpligt arbete.

Anbud Kammarkollegiet
FHV 23.3-3053-2023

Bilaga 5.3.9 b Utredning och stöd vid risk och skadligt bruk (individ och organisation)

I egenskap av företagshälsa till både offentliga och privata kunder har vi i hög grad arbetat med utredning och stöd vid risk och skadligt bruk.

Metod/upplägg: *Ingången i ett uppdrag kring riskbruk, skadligt bruk och beroende är oftast;*

- arbetsgivaren har en misstanke eller vetskap om alkohol-/drogproblematik
- akut alkohol/drogärende där arbetsgivaren önskar provtagning ”akut” och där utfallet är positivt
- riskbruk/skadligt bruk/beroendesymtom som framkommer i ärenden som är aktuella på företagshälsa av annan orsak. Te x korttidsfrånvaro, ohälsa, sjukskrivning för annan orsak med rehabiliteringsbehov, arbetsförmågebedömning, beteendeproblematik, stress/psykisk ohälsa. I ett första steg föreslås om möjligt ett uppstartsmöte med arbetsgivare, medarbetare och företagssköterska eller företagsläkare (ibland båda) på företagshälsans mottagning. Detta i syfte att tydliggöra bakgrund, problematik, påverkan på arbetsuppgifter, livssituation och arbetsgivarens frågeställning dvs mål, syfte och önskad effekt. Vi kartlägger också kraven/konsekvenser/risker i arbetet. Utifrån detta görs en gemensam planering i en rehabiliteringsplan. Från företagshälsan informerar vi, utifrån vår expertkunskap inom riskbruk- och beroendområdet men också vilka stödmöjligheter som finns både till arbetsgivare och medarbetare men vid behov även information om anmälningsskyldigheter som te x orosanmälan och körkort.

I samband med uppstartsmötet föreslås också en **grundläggande medicinsk utredning och bedömning.**

Den innefattar;- Provtagning av bland annat specifika alkoholmarkörer (B-PEth och CDT) och andra prover som kan ha betydelse för samsjuklighet. Drogtest kan bli aktuellt för uteslutande av drogproblematik eller samsjuklighet. Som regel innefattar drogtest 5 eller 6 substanser (amfetamin, cannabis, kokain, morfin, bensodiazepiner, tramadol). Vid behov kontrolleras även anabola steroider. Det är viktigt att medarbetaren i fråga medverkar och samtycker till sekretesslättnad gällande alkohol och drogrelaterade provsvar och vi tillhandahåller information och dokument om detta.

-Enskilt läkarbesök för medicinsk genomgång med individen, anamnes med frågeformulär som stöd, fysisk undersökning efter behov, provsvar, samsjuklighet, bedömning om ev. beroendediagnos kan fastställas, behandlingsrekommendationer, remiss för vidare medicinsk utredning vid behov mm.

- Bedömning - läkare tar ställning till om det är möjligt att ställa någon diagnos på alkoholberoende/skadligt bruk/drogberoende eller inte. Ibland behövs en längre tids observation och uppföljning för att kunna ställa diagnos och då följer vi ärenden i överenskommelse med medarbetare och beställare.

- Återkopplar bedömning om eventuell diagnos och ger förslag till åtgärder och uppföljning till chef med medarbetarens samtycke efter besöket.

En **handlingsplan** fastställs utifrån de behov som framkommer.

Stöd *Insatser kan te x bestå av;*

Uppföljning och samordning av handlingsplan, stöd till chef och medarbetare vilket te x kan vara fortsatt provtagning, förstadagsintyg, stöd/motiverande samtal, 15 metoden, remisshantering, intyg för sjukskrivning/förebyggande sjukpenning, FAR recept mm, information om alternativa behandlingar, kontakt/samverkan med ev behandlare.

Upplägg i arbetet kring att stödja individer med **spelberoende** bygger i princip på samma upplägg som ovan, men uppstartsmöte, bedömning, stöd och uppföljning sker i högre grad av leg psykolog/beteendevetare.

Till organisationen och som stöd till chefer kan vi arbeta med utbildningsinsatser, stöd i att forma policys och rutiner men också med direkt handledning och stöd till chefer i att hantera uppkommen problematik.

Kompetens/evidens: Utförs av företagssköterskor, läkare, psykolog med särskild utbildning inom 15 metoden och beroendeproblematik. Leg läkare specialist företagshälsovård/arbetsmedicin och med MRO kompetens (Medical Review Officer). MRO kompetens säkerställer hela säkerhetskedjan från provtagning till analys, tolkning, utredning och återföring till företag och anställd.

Flertalet av företagsläkarna och företagssjuksköterskorna har även gått utbildning i den s.k. ”15 metoden”. Delarna i 15-metoden bygger på Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevården 2019, samt Nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder 2018. Vi följer

också MYNAK:s riktlinjer kring alkoholproblem på arbetsplatsen samt företagshälsans guide för kvalitetssäkrad alkohol- och drogkontroll i arbetslivet.

Leg psykolog/ leg psykoterapeut KBT (steg 1 och 2) samt beteendevetare med steg 1 KBT. Kognitiv beteendeterapi har i forskningssammanställningar tillsammans med MI, visat sig vara de behandlingsmetoder som har uppnått bäst resultat vid behandling av beroende problematik. Individerna erbjuds hjälp att analysera sitt beteendemönster genom att se sambanden mellan tankar, känslor och beteenden.

Effekt av insatserna varierar allt från att medarbetare får behandling av olika omfattningar och lyckas minska sitt riskbruk till måttligt bruk eller bli helt nyktra gällande alkohol, eller upphör att använda droger till att man som arbetsgivare behöver ta till arbetsrättsliga åtgärder till slut, efter att ha uttömt alla rehabiliteringsinsatser. Man ser stora hälsovinster för individen och positiva effekter på arbetsprestationen, minskning av korttidsfrånvaro, fungerar bättre i arbetsgruppen och ökad trygghet gällande säkerhetstänket för arbetsgivare. Finns fall där man konstaterar att medarbetarens alkoholkonsumtion inte minskat nämnvärt, men att man har högre uppmärksamhet på och delvis kontroll över att det inte ska gå utöver arbetsprestationen, påverka arbetsplatsen. Stödande och utbildande insatser på grupp och organisationsnivå ökar kunskapen hos chefer i att bli upptäckta tidiga signaler och ta "svåra samtal".

Case 1 Kvinna i övre medelåldern (X) som arbetar som undersköterska på boende. (Funktionsstödi x kommun). Kommer på uppstartsmöte ihop med arbetsgivare till Pe3 pga. hög korttidsfrånvaro. Framkommer även att man noterat humörsvängningar, minskad arbetsglädje, finns tidigare alkoholproblem som man känner till. Innan uppstartsmötet har chef haft samtal med X som uppger stress, ångest och dålig sömn. Vid uppstartsmötet där läkare och sjuksköterska från Pe3 närvarar utöver X och chef, erbjuds/rekommenderas som nästa åtgärd ett enskilt läkarbesök för bedömning och provtagning ("trötthetsprover" samt alkoholmarkörer). Uppföljande möte med arbetsgivare bokas in. Vid läkarbesöket ser man förhöjda alkoholmarkörer talande för hög, ohälsosam alkoholkonsumtion senaste 2-4 veckorna, vilket bekräftas av X. Självmedicinerar med alkohol för sin ångest och sömnproblematik. Finns privata stressorer som påverkar. Bedöms ha ett alkoholberoende. Läkare informerar om alkoholens olika negativa effekter för hälsan inkl. negativ effekt på ångest och sömn, rådgivande samtal. Vid undersökning noteras ett högt blodtryck. Informeras om "anti-sug läkemedel" och är positiv till att prova det, är motiverad att dra ner på sin alkoholkonsumtion. X skriver på behandlingsöverenskommelse med arbetsgivare. Med chefs godkännande bokas X även in på 3-5 samtal hos psykolog för stöd i att minska alkoholkonsumtion och för sin ångest och sömnproblematik. X följs under ca 12 månader på FHV. Enligt patientens utsago, och bekräftat av uppföljande provtagningar av alkoholmarkörer ca var 4:e vecka, minskar alkoholkonsumtionen betydligt. Blodtrycket normaliseras, minskad ångest och bättre sömn. Korttidsfrånvaron minskar. Har uppföljande möten ihop med arbetsgivare på FHV och chef upplever en förbättring av Xs mående och närvaro på arbetet.

Case 2 Man kring 20 årsåldern kommer till FHV med arbetsgivare då man har uppfattat honom som påverkad på arbetet. Han får blåsa i alkometer, ta drogtest och blodprover-alkoholmarkörer. Träffar läkare för bedömning enskilt. Alkoholmarkörer förhöjda. Har ärftlighet för alkoholberoende. Bedöms ha diagnos: skadligt bruk av alkohol. Planeras för fortsatt provtagning av alkoholmarkörer. Rådgivning om andra livsstilsfaktorer inverkan på hälsan. Under provtagningsperioden, tills ärendet avslutas drygt 6 månader senare, har alkoholmarkörerna minskat. Inga fler incidenter på arbetet, mannen har gjort flera livsstilsförändringar, börjat träna regelbundet samt har haft stöd från företagssköterska på FHV och av sin närmaste chef på arbetsplatsen.